

La visió crítica del postcoit

Jaume Creus (Barcelona, 1950) és el guanyador del Premi Vicent Andrés Estellés de poesia amb l'obra 'Eros d'encesa fletxa'. Una reflexió crítica de certes actituds a l'entorn del sexe, feta amb una mordacitat sagnant.

Què significa aquest poemari en la seva obra?

—Home, és com una culminació, no? Sempre que fas una obra nova esperes un pas endavant. El que passa és que potser això encara té algun lligam amb coses d'altres llibres anteriors. Jo ja havia fet algun epigrama, havia fet *tannkas* i *haikus* i també algun poema més discursiu. Això és una mica un recull de tot, però enfocat cap a un tema molt eròtic i molt sarcàstic i molt mordaç, i una miqueta carregant-me els mites o les convencions que hi ha a l'entorn del sexe i fins i tot la pràctica comercial del sexe.

—Per què aquesta insistència eròtica tan directa?

—Perquè fa falta dir les coses amb claredat. Bé, jo no m'he amagat mai de res; és a dir, que no he dit res que no hagi dit abans, i inclús, el algunes ocasions, més clarament que ara. Això és, si tant vols, poesia eròtica, però l'interès del llibre no és l'erotisme que pugui haver-hi, perquè no és "Oh, que bé que ens ho passem al llit" o "Oh, que bé, quines postures que adoptem", és més aviat una crítica de segons quines actituds i aquest és el valor de la mordacitat i de la ironia, sagnant en alguns moments, que té el llibre.

—Quines són les actituds criticades?

—Bé, mira, per exemple, actituds respecte a les pel·lícules porno, actituds respecte el lluïment de cossos de plàstic, també certes actituds molt masculistes, que oblidem que tots els senyors portem la cicatriu de la vagina que vam tenir quan érem al ventre de la "mamà". Doncs bé, això en un poema que es diu "Lliçó d'anatomia" està molt ben dit. Hi ha una reflexió crítica respecte tot aquest món. Ara bé, el fet de ser crític transcendeix el pur erotisme; a més, erotisme pur no n'hi ha, i en qualsevol cas, són moments molt breus. El que hi ha més és la visió crítica del postcoit.

—I com ha dit, una dosi d'ironia.

—Sí, perquè crec que totes les coses que valen la pena, precisament per això, s'han de saber veure amb cert distanciament, però després ficar-t'hi amb tota la cons-

VICENT A. JIMÉNEZ

Jaume Creus: "Erotisme pur no n'hi ha, i en qualsevol cas, són molt breus."

ciència del món. A mi em sembla que la ironia, amb una mica de crítica i una mica de distanciament, enriqueix molt la represa del plaer, de l'aventura amorosa i de tot allò que vulguis. La ironia sempre serveix per mirar endavant.

—Al llarg del llibre hi ha una alternança de poemes llargs i breus; això té algun significat?

—Jo no he estat mai allò que en altres èpoques en deien un estructuralista. El llibre no té cap estructura predeterminada, el fet que hi hagi poemes llargs i poemes breus depèn de les èpoques i d'allò que vols dir. Ara bé, si hi ha alguna ordenació és de tipus musical, és un deixar-se anar molt rossinià, seria un bon símil dir que és una miqueta com una obertura de Rossini, hi ha *crescendos*, *diminuendos*, una mena d'*impasse* que sembla que et porta en una direcció i després se'n va per un altre cantó, hi ha coses populars al costat de

coses diguem-ne més serioses o menys iròniques que la resta. I Rossini també era molt irònic, o sigui que també li va bé.

—Quina evolució poètica ha seguit?

—*Grosso modo* et diria que vaig començar fent una poesia molt simbolista, molt plena de metàfores, algunes reconec que incomprendibles, d'imatges molt enceses. Però la meva intenció era anar depurant, fins a *Calotips instantanis*, que és una absoluta depuració, amb poemes molt breus —allò sí que només són *tannkas* i *haikus* i algun epigrama—, però la meva dèria és encara ser comunicatiu, que s'entengui la imatge i continuar depurant el llenguatge.

—Quin significat té el premi Vicent Andrés Estellés de poesia?

—El llibre deu molt a tots els qui han treballat la poesia eròtica i en certs aspectes els lligams evidents són l'italià Sandro Penna i una mica Pier Paolo Pasolini, que són les meves dues bèsties italianes; però, en aquest mateix sentit, també ho és Vicent Andrés Estellés.

—Quant al teatre, quins són els seus objectius?

—Home, ara tinc ambicions en el camp del cinema. Estic intentant fer una primera pel·lícula; la idea, no te la diré, però és una cosa una mica melodramàtica. Ara bé, ateses la circumstàncies actuals, calcem-nos, perquè no sé si en farem, de cinema. Aleshores, si amb el melodrama, una història amb nen inclòs, tinc l'oportunitat d'interessar algun productor...

—Què vol dir "nen inclòs"?

—Bé, no és el protagonista, però hi ha nen. És clar, això pot tenir més trumfos que no pas una cosa que sigui molt meua i que diguin que no interessa ningú, que ja la tinc. Jo volia fer una cosa que es deia "Kaki", però això ho té molt magre per arribar a ser una pel·lícula de debò, tot i que és realment el que jo voldria fer. Ara, teatre? Sí, també en tinc projectes i mentre no pugui fer la pel·lícula, evidentment, aniré fent teatre. Estic acabant de traduir una cosa de l'Yves Navarre, premi Goncourt mort de sida, i m'interessaria muntar una obra seva.

Joan Marí